

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA
TOIMINTAKERTOMUS

2006

TIIVISTELMÄ TUNNUSLUVUISTA	2006	2005
Vakuutusmaksutulo, 1 000 €	45 530	45 066
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, 1 000 € ¹⁾	41 101	39 942
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, 1 000 €	31 565	34 058
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	9,2	9,9
Liikevaihto, 1 000 €	71 714	70 421
Kokonaishoitokulut, 1 000 €	1 943	1 931
% liikevaihdosta	2,7	2,7
% TEL-palkka- ja YEL-työtulosummasta ²⁾	0,6	0,6
Kokonaistulos, 1 000 €	15 237	21 416
Vastuovelka, 1 000 €	334 959	309 965
Toimintapääoma, 1 000 €	94 971	80 683
% vastuuelasta ³⁾	33,9	31,2
suhteessa vakavaraisuusrajaan	2,7	2,9
Tasoitusvastuu, 1 000 €	6 873	8 544
Eläkevarat, 1 000 € ⁴⁾	378 034	347 653
Tuloksen käyttö kannatusmaksujen alentamiseen (%) TEL-palkkasummasta	0,5	0,4
TEL-palkkasumma, 1 000 €	178 090	170 856
YEL-työtulosumma, 1 000 €	44 150	43 027
TEL- vakuutuksenottajia	611	608
TEL-vakuutettuja	7 401	7 380
YEL- vakuutuksenottajia	616	624
Eläkkeensaajia	4 485	4 426

1) Vastaa tuloslaskelman erää maksetut korvaukset

2) Kokonaishoitokulut ilman sijoitustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokuluja ja oikeushallintomaksua (v. 2006 tiedoissa)

3) Suhdeluku laskettu %:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuelasta

4) Vastuuelka + arvostuserot

SISÄLTÖ

Yhteystiedot	3
Hallituksen puheenjohtajan tervehdys	4
Toimintapiiri	6
Hallinto ja sääntömuutokset	7
Toimintaympäristö	8
Eläkkeet ja korvaukset	9
Eläkevastuut	10
Vakuutusmaksut	10
Maksutaso	11
Sijoitustoiminta	11
Vakavaraisuus	14
Tuloslaskelma	15
Tase	16
Tuloslaskelman liitetiedot	18
Tilintarkastuskertomus	21
Vertailulukuja	23

Apteekkien Eläkekassa on perustettu vuonna 1864. Vuosi 2006 on eläkekassan 143. toimintavuosi. Apteekkien Eläkekassa vastaa Suomen yksityis-
apteekkien eläkevakuuttamisesta. Eläkekassa hoitaa sekä työntekijän eläkelain (TyEL) että yrittäjän eläkelain (YEL) mukaista vakuutus toimintaa. Lisäksi kassa vastaa yksityisapteekkien farmaseuttisen henkilöstön lisäeläketurvasta, joka on suljettu uusilta työntekijöiltä 31.12.2004.

Virallinen tasekirja on nähtävissä toimistossamme.

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

Kalevankatu 13
00100 HELSINKI
Puhelin (09) 6126 270
Faksi (09) 6126 2710
Sähköposti: etunimi.sukunimi@aekassa.fi
www.aekassa.fi

HENKILÖSTÖ

Kari Joutsa, toimitusjohtaja (09) 6126 2711
Pia Koskinen, toimistos sihteeri (09) 6126 2719

TALOUS

Varpu Hyvönen, talouspäällikkö (09) 6126 2715
Outi Hukkanen, talousassistentti (09) 6126 2716
Virpi Kannas, controller (09) 6126 2731
Susanna Kuhta, kirjanpitäjä (09) 6126 2714

ELÄKEVAKUUTUKSET

Sirpa Moilanen, eläkepäällikkö (09) 6126 2723
Susanna Jarsma, eläkekäsittelijä (09) 6126 2721
Tea Kangas, vakuutusten hoitaja (09) 6126 2724
Marja Poso, eläkekäsittelijä (09) 6126 2741
Eija Virtanen, eläkekäsittelijä (09) 6126 2725

KIINTEISTÖT

Markku Holma, kiinteistöpäällikkö (09) 6126 2732
Kirsti Heikkinen, isännöitsijä (09) 6126 2733
Riitta Jokitie, vuokrasopimusvakuudet ja perintä (09) 6126 2734
Seija Taskinen, kirjanpitäjä (09) 6126 2713

Asuntojen vuokraus (09) 6126 2719
(09) 6126 2733

Vuosi 2006 oli jälleen taloudellisesti hyvä vuosi. Eläkekassan sijoitusten käyvin arvoihin laskettu nettotuotto oli lisäeläketurvaa hoitavassa A-osastossa 6,6 prosenttia ja lakisääteistä eläketurvaa hoitavassa B-osastossa 9,2 prosenttia. Eläkekassa pystyi taas tarjoamaan selvästi edullisemmin lakisääteisen eläketurvan kuin eläkeyhtiöt. Eläkeyhtiöiden käyttämällä tavalla lasketuna eläkekassan hyvitys oli 1,5 prosenttia palkoista eli yhteensä n. 2,6 miljoonaa euroa, kun yhtiöiden keskimääräinen hyvitys oli 0,5 prosenttia. Keskimääräinen apteekin saama hyvitys oli 4.380 euroa ja toteutunut yhden prosentin ero yhtiöiden antamaan keskimääräiseen hyvitykseen oli 2.920 euroa. A-osastossa kannattajaosakkaat saavat palautuksina 1,0 miljoonaa euroa.

Huolimatta edullisista vakuutusmaksuista eläkekassan vakavaraisuus parani edelleen. Toimintapääoma kasvatettiin 95,0 miljoonaan euroon edellisen vuoden 80,7 miljoonasta eurosta. Toimintapääoma oli vuoden 2006 päättyessä 33,9 prosenttia vakavaraisuuslaskennassa käytetystä vastuuvälästä ja 2,7-kertainen verrattuna vakavaraisuusrajaan.

Työeläkejärjestelmään valmisteltiin monia muutoksia toimintavuoden aikana. Ne tulivat pääosin voimaan vuoden 2007 alusta. Kassamme kannalta ehkä myönteisintä oli se, että toimintapääoman käyttömahdollisuudet sijoitustoiminnan mahdollisen tappion peittämiseen ja vakuutusmaksujen alentamiseen paranivat selkeästi. Uusien määräysten mukaan lähes kaikki omaisuus käy eläkevastuun katteeksi, jolloin laajempi hajauttaminen tulee mahdolliseksi. Käyttöön otettiin myös uusi osaketuottosidonnainen puskuri, jonka avulla osa osakemarkkinan riskistä siirretään järjestelmän kannettavaksi. Uusi malli antaa hyvät edellytykset ottaa suurempaa riskiä eli lisää mahdollisuuksia sijoittaa aiempaa enemmän osakemarkkinoille ja saada siten parempia sijoitustuottoja.

Uusi työntekijän eläkelaki (TyEL) yhdisti yksityisen puolen työeläkelait. Voimassa olevat TEL-vakuutukset muuttivat automaattisesti TyEL-vakuutuksiksi. Kaikki työntekijät voidaan nyt vakuuttaa eläkekassassa riippumatta työsuhteen kestosta tai toimialasta. Vakuutusten hoito helpottui näin merkittävästi.

Yrittäjän eläkelain (YEL) voimaantulo toi mukanaan korotuksen lain sallimaan maksimityötuloon. Yrittäjille tuli näin mahdolliseksi korottaa työtulonsa paremmin todellista työpanosta vastaavaksi. Tätä mahdollisuutta on jo käytetty kiitettävästi hyväksi.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on käynnistänyt lisätujen uudistuksen, joka sisältää sekä maksu- että etuusperusteiset järjestelyt ja näiden yhdistelmät. Uudistusten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2008. Apteekkien Eläkekassassa onkin jo odotettu maksuperusteisen lisäeläketurvan tuloa ja käyty alustavia keskusteluja nykyisen lisäeläkeosaston muuttamisesta maksuperusteiseksi.

Kulunut kymmenen vuotta Apteekkien Eläkekassan puheenjohtajana on ollut monessa suhteessa mielenkiintoista aikaa. Kassamme toimintaympäristö on muuttunut olennaisesti sekä lainsäädännön ja säästöjen muuttumisen että sijoitustoiminnan kansainvälistymisen seurauksena. Pahoistakin ongelmista on selvitty hyvällä ja jatkuvasti myönteisesti kehittyneellä yhteistyöllä niin kassan hallituksessa kuin toimistossa.

Mieleeni on jäänyt erityisesti lisäeläkesopimuksen muuttaminen. Hankalan alun jälkeen voidaan muutokset todeta onnistuneiksi kaikkien osapuolten kannalta. Viimeisin myönteinen saavutus, jossa kassamme panos on ollut merkittävä, on ollut YEL:n maksimityötulon korotus.

Erityinen merkitys kassan taloudellisen aseman jatkuvassa vahvistumisessa on ollut hyvällä ja saumattomalla yhteistyöllä sijoitustoimintaamme osallistuneiden ulkoisten tahojen kanssa. Vaikka sijoitustoiminnan huomattavaa ulkoistamista on kritisoitukin, ei nykyisessä globaalissa taloudessa kassamme kokoisen sijoittajan toimiminen yksin ilman ulkopuolista apua ole enää mahdollista.

Kiitän sekä kassan hallitusta, toimitusjohtajaa että toimiston muuta henkilökuntaa hyvästä työstä kuluneena toimintavuotena. Sen lisäksi kiitän kaikkia niitä henkilöitä, jotka kuluneen kymmenen vuoden aikana, ovat kassan hallituksessa ja toimistossa, muissa eläkekassoissa ja yhteisöissä auttaneet minua suoriutumaan minulle uskottuista tehtävistä.

Helsinki 12. maaliskuuta 2007
Marcus Olli

ETUUEDET JA TOIMINTAPIIRI

Apteekkien Eläkekassa hoitaa Suomen yksityisapteekkien työntekijäin eläkelain (TEL) ja yrittäjien eläkelain (YEL) mukaista eläketurvaa sekä farmaseuttisen henkilöstön lisäeläketurvaa. Vuoden 2007 alusta mainitut lait muuttuivat ja ovat nimeltään työntekijän eläkelaki (TyEL) ja yrittäjän eläkelaki (YEL).

Eläkekassan toiminta on jaettu kolmeen osastoon:

- Työntekijän eläkelain mukaista peruseläketurvaa hoitavaan B-osastoon, johon kuuluvat kaikki apteekkien palveluksessa olevat työntekijät, joiden työsuhte on TyEL:n alainen.
- Yrittäjän peruseläketurvaa hoitavaan C-osastoon, johon kuuluvat apteekkarit ja heidän apteekkityössä avustavat perheenjäsenensä.
- Lisäeläketurvasta vastaavaan A-osastoon, johon kuuluvat eräin poikkeuksin sellaiset 23 vuotta täyttäneet TyEL:n alaiset työntekijät, joilla on farmaseutin tai proviisorin tutkinto. A-osasto on suljettu 31.12.2004, jonka jälkeen sen piiriin ei enää tule uusia jäseniä.

KANNATTAJAOSAKKAAT

Eläkekassan kannattajaosakkaita ovat Suomen Apteekkariliiton jäseninä olevat yksityisapteekkien apteekkarit, Suomen Apteekkariliitto ja Suomen Farmasioliitto. Lisäksi kannattajaosakkaina on eräitä apteekkitoimintaan läheisesti liittyviä yhteisöjä. Kannattajaosakkaita oli

toimintavuoden päättyessä 611 (608 vuonna 2005).

TOIMINTAPIIRIIN KUULUVIEN LUKUMÄÄRÄ

	31.12. 2006	31.12. 2005	Muutos lkm.
B-osaston perusturva	7 401	7 380	+21
A-osaston lisäturva	3 648	3 903	-255
C-osasto	616	624	-8

A-osaston sulkemisesta johtuen osaston toimintapiiriin kuuluvien lukumäärä väheni ja kehitys tulee jatkumaan samansuuntaisena.

KASSANKOKOUS

Varsinainen kassankokous pidettiin 26.4.2006 Helsingissä. Kokouksessa käsiteltiin kassan sääntöjen 35 §:n mukaiset asiat.

Kokoukseen osallistui 11 kannattajaosakasta ja 11 kassan jäsentä. Valtakirjoilla oli lisäksi edustettuina 67 kannattajaosakasta ja 614 jäsentä. Kokouksen puheenjohtajana toimi apteekkari Tapio Ryttilä.

Ylimääräinen kassankokous pidettiin 10.11.2006 Helsingissä. Kokouksessa hyväksyttiin eläkekassan sääntöihin muutoksia, joita on selostettu jäljempänä tässä kertomuksessa. Kokouksessa oli läsnä kuusi kannattajaosakasta, jotka edustivat lisäksi valtakirjoilla kahdeksaa muuta osakasta. Kokouksen puheenjohtajana toimi apteekkiineuvos Marcus Olli.

APTEEKKIEN ELÄKEKASSAN HALLITUS

C-osaston jäsenten ja kassan kannattajaosakkaiden edustajat

Varsinaiset jäsenet

Apteekkiineuvos
Marcus Olli (2007)
Helsinki

Apteekkari
Sirkka Weckström (2008)
Helsinki

Apteekkari
Anja Järvinen (2009)
Loviisa

Varajäsenet

Toimitusjohtaja
Reijo Kärkkäinen (2007)
Helsinki

Apteekkari
Irene Soinio-Laaksonen (2008)
Helsinki

Apteekkari
Veikko Haikala (2009)
Helsinki

B-osaston jäsenten edustajat

Varsinaiset jäsenet

Toimitusjohtaja
Leena Tervonen (2007)
Porvoo

Farmaseutti
Katja Tanskanen (2008)
Liperi

Farmaseutti
Leena Junttila (2009)
Helsinki

Varajäsenet

Puheenjohtaja
Inka Puumalainen (2007)
Helsinki

Proviisori
Jarkko Suvinen (2008)
Ristiina

Proviisori
Marianne Sarkola (2009)
Tampere

HALLINTO

Kassan hallituksen puheenjohtajana on toiminut apteekkineuvos Marcus Olli ja varapuheenjohtajana farmaseutti Katja Tanskanen. Hallituksella oli toimintavuoden aikana 11 kokousta. Hallituksen kokoonpano varsinaisesta kassankokouksesta lähtien on esitetty edellisellä sivulla (suluissa toimikauden päättymisvuosi).

TYÖVALIOKUNTA

Hallituksen työvaliokunnan jäseninä toimivat hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, kassan toimitusjohtaja sekä kiinteistöpäällikkö ja talouspäällikkö. Työvaliokunnan tehtävänä on valmistella kassan hallitukselle esiteltäviä asioita ja hoitaa kassan sijoitustoimintaa hallituksen määrittelemän strategian mukaisesti.

HENKILÖSTÖ

Eläkekassan toimitusjohtaja on varatuomari Kari Joutsa. Vuonna 2006 kassan palveluksessa oli keskimäärin 15,6 (16,8) henkilöä.

ASiantuntijat

Eläkekassan vakuutusmatemaatikkona on toiminut filosofian kandidaatti Yrjö Turtiainen, SHV, Oy Porasto Ab:stä. Asiantuntijalääkäripalvelut ostetaan Oy Porasto Ab:stä, jossa pääasiallisena vastuuhenkilönä toimii lääketieteen tohtori Jukka Kivekäs.

Tilintarkastajat

Kannattajaosakkaat ja C-osaston jäsenet valitsivat eläkekassan vuoden 2006 tilejä ja hallintoa tarkastamaan KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n, jossa vastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Juha Tuomala. Tilintarkastusyhteisön toimiessa tilintarkastajana ei varatilintarkastajaa valittu.

B-osaston jäsenet valitsivat eläkekassan vuoden 2006 tilejä ja hallintoa tarkastamaan KHT Juha Väisänen ja varalle

KHT Pekka Kaasalainen, jotka myös työskentelevät mainitussa KHT-yhteisössä. Samalla päätettiin, että Väisänen toimii valvontatilintarkastajana.

RISKIENHALLINTA

Riskiennhallinta on osa sisäistä valvontaa. Sen tavoitteena on varmistaa, etteivät eläkekassan toimintaan tai toimintaympäristöön liittyvät riskit toteutuessaan aiheuta olennaisia taloudellisia tappioita, vaarana kassan toiminnan jatkuvuutta tai kassaan kohdistuvaa luottamusta.

VASTUUT, VALVONTA JA ORGANISOINTI

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevan sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa kassan strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteutuminen, toimintojen tehokkuus ja laatu sekä riskienhallinnan kattavuus. Keskeistä on turvata vakuutettujen, eläkkeensaajien ja kannattajaosakkaiden oikeudet kaikissa tilanteissa.

Kassan hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat riskienhallinnasta, riskienhallintamenettelystä ja riskienhallintasuunnitelmien ajantasaisuudesta ja suunnitelmien

toteutumisesta. Eläkekassalla on hallituksen vuosittain hyväksymä riskienhallintasuunnitelma.

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET

Riskiennhallinnan ja riskien valinnan periaatteina kassassa ovat:

- riskinotto on yhteneväinen strategisten ja operatiivisten linjausten kanssa
- riskinotto ei vaarana kassan toimintaa tai talouden vakautta
- määritettyjä riskirajoja noudatetaan
- riskien vaikutukset kyetään tunnistamaan

Kassan riskienhallinta on mahdollisimman ennakoivaa ja aktiivista.

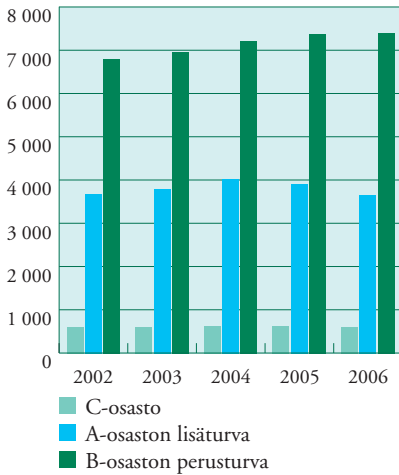
SÄÄNTÖMUUTOKSET

Vakuutusvalvontavirasto vahvisti eläkekassan ylimääräisen kassankokouksen 10.11.2006 hyväksymät sääntömuutokset ja ne tulivat voimaan 1.1.2007. Sääntöjä muutettiin lisäeläkerahastodirektiivin vakuutuskassalakiin aiheuttamien muutosten johdosta. Sääntöihin tuli myös muutoksia, jotka johtuvat uusista työntekijän eläkeläistä ja yrittäjän eläke-

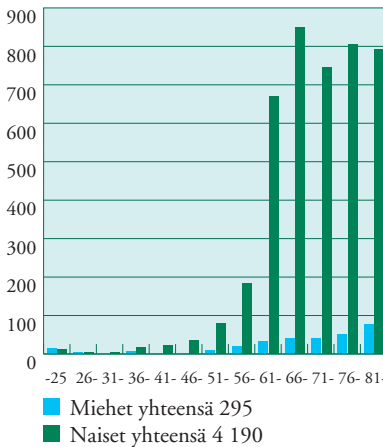
Jäsenpiiri

Lukumäärä 31.12.2006

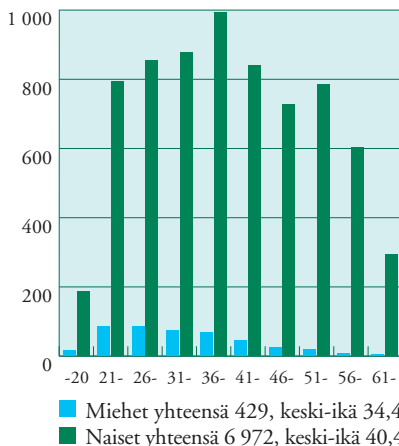
Eläkekannan ikäjakauma

Lukumäärä 31.12.2006

Jatkuvat työsuhteet ikäryhmittäin

Lukumäärä 31.12.2006

laista. Muutoksilla ei ole vaikutusta jäsenten eläketurvaan.

Lisäeläkerahastodirektiivi koskee EU-jäsenvaltioiden eläkerahastoissa järjestettävää maksuperusteista ja etuusperusteista ammatillista lisäeläketurvaa. Suomessa direktiivi koskee ensisijassa eläkesäätiöissä ja eläkekassoissa järjestettyä vapaaehtoista etuusperusteista lisäeläketurvaa.

Keskeiset direktiivin aiheuttamat muutokset koskevat sijoitustoimintaa, vastuuvelan kattamista ja laskuperustekorkoa sekä eläkekassan jäsenien, vapaa-kirjan saaneiden ja eläkkeensaajien oikeutta saada tietoja kassan toiminnasta ja omista etuuksistaan.

VAKUUTTAMINEN

Vuoden 2007 alusta voimaan tullut työntekijän eläkelaki (TyEL) yhdisti yksityisen puolen työeläkelait. Voimassa olevat TEL-vakuutukset muuttuivat automaattisesti TyEL-vakuutuksiksi. Kaikki työntekijät voidaan nyt vakuuttaa eläkekassassa riippumatta työsuhteen kestosta tai toimialasta. Alle kuukauden pätkätoistä ei siis enää tarvitse tehdä erillisiä tilityksiä Eteralle. Vakuutusten hoito helpottui näin merkittävästi.

Yrittäjän eläkelain (YEL) voimaantulo 1.1.2007 toi mukanaan korotuksen lain sallimaan maksimityötuloon. Yrittäjille tuli näin mahdolliseksi korottaa työtulonsa paremmin todellista työpanosta vastaavaksi.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Eläkekassojen ja eläkesäätiöiden toimintaedellytykset paranivat merkittävästi vuoden 2007 alusta lukien. Hajautetussa työeläkejärjestelmässä on tärkeää, että kaikilla toimijoilla on yhtenäiset toimintaedellytykset, jolloin työnantajilla on mahdollisuus omista lähtökohdistaan valita itselleen tehokkain eläketurvan järjestämistä.

Merkittävin muutos liittyy työeläkejärjestelmän vakavaraisuuskehikkoon. Aiemmassa mallissa kassoilla ja säätiöillä oli tiukemmat rajoitukset kertyneen vakava-

raisuuden eli toimintapääoman käytössä kuin yhtiöillä, ja sen ohella vielä työnantajan lisämaksuvelvollisuus. Toimintapääoman käyttömahdollisuudet sijoitustoiminnan tappion peittämiseen ja vakuutusmaksujen alentamiseen paranivat selkeästi ja ovat jopa paremmat kuin yhtiöillä eläkekassojen ja -säätiöiden lisämaksuvelvollisuuden vastapainona.

Uusien määräysten mukaan lähes kaikki omaisuus käy eläkevastuun katteeksi, jolloin laajempi hajauttaminen tulee mahdolliseksi. Käyttöön otettiin myös uusi osaketuottosidonnainen puskuri, jonka avulla osa osakemarkkinan riskeistä siirretään järjestelmän kannettavaksi. Uusi malli antaa hyvät edellytykset ottaa suurempaa riskiä eli lisää mahdollisuuksia sijoittaa aiempaa enemmän osakemarkkinoille ja saada siten parempia sijoitustuottoja. Eläkelaitoksille on ongelmallista, että ne joutuvat joka vuosi tilinpäätöksissään kirjaamaan mahdolliset tappiot, vaikka ne periaatteessa ovat pitkäaikaisia sijoittajia. Osaketuottosidonnainen puskuri auttaa jossain määrin tämän ongelman hoitamisessa.

Kuluneen vuoden aikana ei ilmoitettu uusista lakisääteisten eläkesäätiöiden tai -kassojen vakuutuskahtojen siirroista eläkevakuutusyhtiöihin. Sen sijaan vuoden aikana tehtiin päätöksiä eläketurvan siirtämisestä eläkesäätiöihin ja eläkekassoihin.

Lisäeläkerahastodirektiiviin liittyvät lait vahvistettiin 19.5.2006 ja ne tulivat voimaan 1.6.2006. Eduskunta edellytti hallituksen esitystä käsitellessään, että hallitus valmistelisi syyskuun loppuun mennessä eläkerahastolain kokonaisuudistuksen, joka sisältäisi myös maksuperusteisen lisäeläketurvan. Tässä aikataulussa ei kuitenkaan edetty, mutta vuoden 2007 alussa työmarkkinajärjestöt sopivat eläkerahastolainsäädännön valmistelusta. Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee lisätujen uudistuksen, joka sisältää sekä maksu- että etuusperusteiset järjestelyt ja näiden yhdistelmät, Eläketurvakeskus puolestaan valmistelee lakisääteistä eläketurvaa koskevan eläkerahastolainsäädännön. Uudistusten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2008.

Sosiaali- ja terveysministeri asetti hallitusneuvos Erkki Rajaniemen kesäkuussa 2006 selvittämään työeläkejärjestelmän kilpailuolosuhteita. Selvitys valmistui tammikuussa 2007 ja on parhaillaan lausuntokierroksella. Selvitys antaa pohjaa keskustelulle ja toimenpiteille, joihin työeläkejärjestelmän kehittämisessä tulisi kiinnittää huomiota.

Eläkekassan käyttämän palveluyhtiön omistusrakenne laajeni ja tasapuolistui kolmen uuden eläkekassan/säätiön tullessa omistajiksi ja osan vanhoistakin omistajista lisättyä omistustaan. Oy Porasto Ab:llä on nyt seitsemän yhtä suurin omistuksin ja kaksi hieman pienemmällä osuudella olevaa pääomistajaa. Omistajina olevat eläkekassat ja -säätiöt ovat yhdessä varmistamassa palvelutoiminnan jatkuvuuden ja kehittämisen siten, että tarvittavien tietoteknisten, aktuaari- ja muiden asiantuntijapalveluiden kustannustehokas saatavuus on turvattu. Tämä on erittäin tärkeää lainsäädäntöön liittyvien kilpailuedellytysten kehittymisen lisäksi, jotta työnantajilla todella on mahdollisuus valita itselleen järkevin tapa hoitaa eläkevakuutukset.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Lakisäätöisen eläketurvan vastuut ja maksettavat eläkkeet jatkavat tasaista kasvua tulevina vuosina. Eläkehakemusten lukumäärä tulee lähivuosina edelleen kasvamaan suurten ikäluokkien siirtyessä eläkkeelle. Lisäeläketurvan osalta vastuun kasvu hidastuu vuoden 2004 lopussa tapahtuneen sulkemisen johdosta. Lisäeläketurvan piirissä olevien palkkasumma pieneni ensimmäisen kerran vuonna 2006 laskun ollessa 1,8 prosenttia.

Sijoituksille lasketaan vastuuvelan tuottovaatimus, mikä koostuu kolmesta osasta: rahastokorosta, eläkevastuun täydennyskertoimesta ja osaketuottokertoimen perusteella lasketusta osasta. Eläkekassan hallitus vahvistaa vuosittain eläkekassan sijoitusallokaation siten, että tuotto-odotus on mahdollisimman korkea hallituksen asettaman riskitason puit-

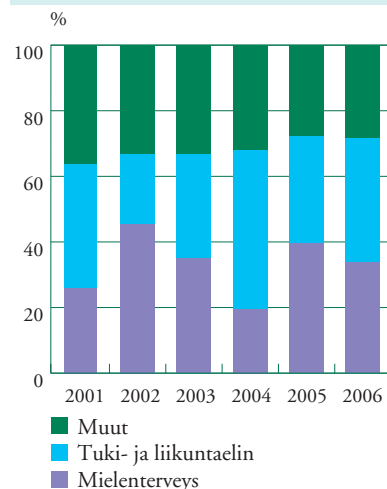
teissa. Riskitaso riippuu eläkekassan vakavaraisuudesta. Tuottotavoite asetetaan taloussuhdanteista riippuen riittävästi vähimmäistavoitteen yläpuolelle eläkekassan kilpailukyvyyn säilyttämiseksi.

Sijoitusympäristön suurimmat riskit liittyvät Yhdysvaltojen talouskehitykseen ja pitkään jatkuneeseen positiiviseen kehitykseen osakemarkkinoilla. Matala ja lievästi nouseva korkotaso asettavat erityisiä haasteita tuottotavoitteen saavuttamiselle.

ELÄKKEET JA KORVAUKSET

Vuonna 2006 Apteekkien Eläkekassa maksoi eläkkeitä ja muita korvauksia yhteensä 47,9 (45,6) miljoonaa euroa, joka oli 4,9 (6,0) prosenttia enemmän kuin

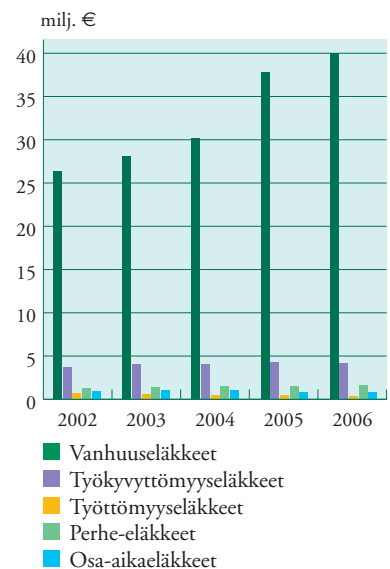
Myönnetty työkyvyttömyyseläkkeet ja yksilölliset varhaiseläkkeet syyn mukaan

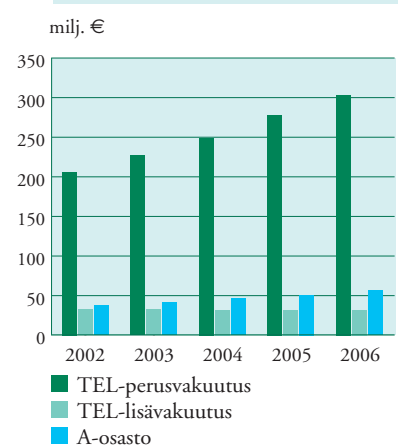
edellisenä vuonna. Eläkepäättöksiä annettiin vuoden 2006 aikana yhteensä 597 (587), joka oli vajaa 2 (7) prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Eläkehakemuksia hylättiin 27 (30) kappaletta. Ennakkolaskelmia valmisteltiin 410 (265) eli lähes 55 prosenttia enemmän (45 prosenttia vähemmän) kuin edellisenä vuonna. Laskelmista yli 85 (81) prosenttia koski vanhuuseläkkeitä.

Eläkkeitä korotettiin toimintavuoden alussa 1,66 prosentilla.

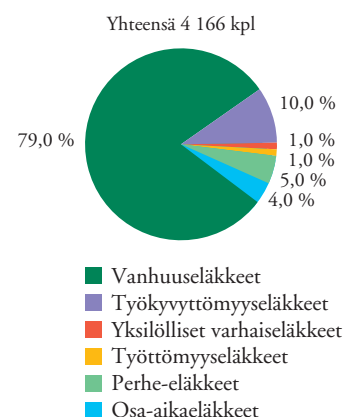
Maksetut peruseläkkeet (TEL+YEL)

Eläkevastuu

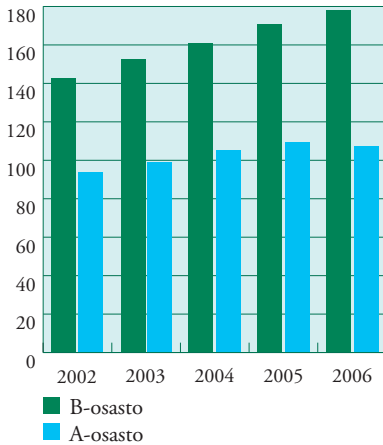

Eläkkeensaajat eläkelajeittain (TEL+YEL) 2006

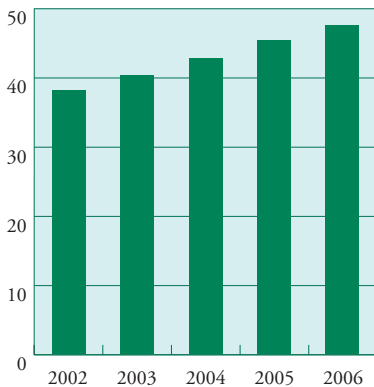
Palkkasummat

milj. €

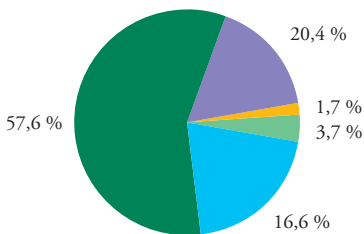
Maksetut eläkkeet

milj. €

Vakuutusmaksutulo 2006

Yhteensä 48,1 milj. €

- Perusturva TEL (B-os)
- YEL-maksu
- Työntekijäin TEL
- Lisäturva kannatusmaksu
- Lisäturva jäsenmaksu

MYÖNNETYT ELÄKKEET JA KORVAUKSET (KPL)

	2006	2005
LAKISÄÄTEISET ELÄKKEET		
TEL:n mukaiset (B-osasto)		
Peruseläkkeet		
Vanhuuseläkkeet	65	92
Varhennetut vanhuuseläkkeet	8	10
Työkyvyttömyyseläkkeet	50	48
Yksilölliset varhaiseläkkeet	-	3
Kuntoutusrahat	3	3
Työttömyyseläkkeet	7	10
Perhe-eläkkeet	16	12
Osa-aikaeläkkeet	27	16
Lisäeläkkeet		
Vanhuuseläkkeet	52	55
Varhennetut vanhuuseläkkeet	4	8
Työkyvyttömyyseläkkeet	20	17
Yksilölliset varhaiseläkkeet	-	2
Työttömyyseläkkeet	3	-
Perhe-eläkkeet	1	2
YEL:n mukaiset (C-osasto)		
Peruseläkkeet		
Vanhuuseläkkeet	21	14
Työkyvyttömyyseläkkeet	1	2
Perhe-eläkkeet	8	12
Muut lakisääteiset korvaukset		
Hautausavustukset	21	21
MUUT ELÄKKEET (A-OSASTO)		
Eläkkeet		
Vanhuuseläkkeet	114	116
Varhennetut vanhuuseläkkeet	2	6
Työkyvyttömyyseläkkeet	20	3
Perhe-eläkkeet	4	6
Muut korvaukset		
Hautausavustukset	31	16

Eläkkeensaajia oli toimintavuoden päättyessä 4 485 (4 426) eli 59 (184) enemmän kuin edellisellä vuonna. Eläkkeensaajista 93,9 (93,3) prosenttia oli naisia.

ELÄKEVASTUUT

Eläkekassan kokonaisvastuu oli vuoden 2006 lopussa 391,3 (361,1) miljoonaa euroa. TEL- perusturvan vastuu oli 303,3 (278,2) miljoonaa euroa. TEL- lisäturvan vastuu oli 31,6 (31,8) miljoonaa euroa. Yhteensä B-osaston vastuu oli 335,0 (310,0) miljoonaa euroa. Vastuuvelan kate oli B-osastossa 341,2 (322,7) miljoonaa euroa. B-osaston koko omaisuus käyvin arvoihin laskettuna oli 385,3 (369,4) miljoonaa euroa.

A-osaston vastuu oli 56,3 (51,1) miljoonaa euroa. Vastuuvelan kate oli 56,7 (54,7) miljoonaa euroa. A-osaston koko omaisuus käyvin arvoihin laskettuna oli 60,3 (54,7) miljoonaa euroa. YEL:n mukaisessa C-osastossa ei ole vastuuvulkaa. Vastuuta muodostuu vain, jos kassalla on maksamatta olevia vakuutusmaksusaatavia.

Katteet on laskettu kateasetuksen ja viranomaismääristen mukaisesti.

VAKUUTUSMAKSUT

Kassan vakuutusmaksutulo oli yhteensä 48,1 (48,1) miljoonaa euroa. B-osaston eli TEL:n vakuutusmaksutulo oli 35,7 (35,3) miljoonaa euroa. C-osaston eli YEL:n maksutulo oli 9,8 (9,8) miljoonaa euroa. A-osaston jäsen- ja kannatusmaksut olivat yhteensä 2,6 (3,0) miljoonaa euroa.

B-osaston palkkasumma oli 178,1 (170,9) miljoonaa euroa, jossa oli nousua 4,2 prosenttia. A-osaston palkkasumma oli 107,4 (109,5) miljoonaa euroa, jossa oli ensimmäisen kerran osaston sulkemisen jälkeen laskua 1,8 prosenttia. Lasku johtui noin puoliksi kolmen apteekin eroamisesta toimintapiiristä ja puoliksi jäsenpiiriin muusta supistumisesta. Uuteen työsuhteeseen tulevat työntekijät eivät kuulu lisäedun piiriin, joten lasku jatkuu tulevina vuosina.

Eläkekassan saama vastuunjakokorvaus vuonna 2006 oli TEL:n osalta 8,0 (6,7) miljoonaa euroa ja YEL:n osalta maksu vastuunjakoon oli 2,1 (1,8) miljoonaa euroa.

MAKSUTASO

Vuoden 2006 maksuprosentit olivat Apteekkien Eläkekassassa seuraavat:

B-osaston perusturva yht.	20,0 %
Työnantajan osuus keskim.	15,5 %
Työntekijän osuus keskim.	4,5 %
Lisäeläketurva yht. (A-osasto)	2,39 %
Työnantajan osuus	0,7 %
Työntekijän osuus	1,69 %

Vuonna 2005 työnantajan kannatusmaksu B-osastossa oli keskimäärin 15,8 prosenttia ja työntekijän osuus keskimäärin 4,8 prosenttia.

Vuodelle 2006 vahvistettu alle 50 työntekijän yrityksen valtakunnallinen TEL-maksutaso oli ilman hyvityksiä eli yhtiökohtaisia maksunalennuksia 21,5 prosenttia palkoista. Työntekijän maksuosuus oli alle 53 vuotiaiden osalta 4,3 prosenttia ja sitä vanhempien osalta 5,4 prosenttia, mikä oli keskimäärin 4,5 prosenttia. Työnantajan maksuosuus oli 17,0 prosenttia. Keskimääräinen yhtiöiden antama hyvitys oli 0,5 prosenttia palkoista, jolloin keskimääräinen työnantajan maksu yhtiössä oli 16,5 prosenttia. Jos käytetään vakuutusyhtiöiden tapaa vertailla maksutasoa, oli eläkekassan hyvitys 1,5 (1,3) prosenttia palkoista eli yhteensä 2,7 (2,2) miljoonaa euroa. Keskimääräinen apteekin palkkasumma vuonna 2006 oli noin 292.000 euroa. Tällöin apteekin saama hyvitys eläkekassasta oli 4.380 euroa ja yhden prosentin ero yhtiöiden keskimääräiseen hyvitykseen oli 2.920 euroa. Vakuutettua kohden hyvitys oli 361 euroa.

A-osaston kannatusmaksu oli 0,3 prosenttiyksikköä alempi kuin edellisellä vuonna eli 0,7 prosenttia ja jäsenmaksu 1,69 (1,7) prosenttia. Kannattajasaakaat saavat osastosta palautuksina 1,1 (0,7) miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa vuosittain YEL:n mukaisen vakuutusmaksuprosentin. Vuonna 2006 se oli 20,8 prosenttia alle 53-vuotiailta yrittäjiltä ja sitä vanhemmilta 21,9 prosenttia. Vuoden 2005 maksu oli 21,4 ja 22,6 prosenttia.

HOITOKULUT

Eläkekassan tuloslaskelman mukaiset hoitokulut, siltä osin kun ne eivät liity sijoitustoimintaan, ovat ostettuihin atk- ja aktuaaripalveluihin, henkilöstön palkkaukseen ja toimiston muihin menoihin liittyviä kuluja. Sijoitustoimintaan liittyvät hallintokulut otetaan huomioon sijoitustoiminnan kuluina. Eläkekassan B-osaston hoitokulut olivat 1,39 (1,34) miljoonaa euroa. Ne olivat 0,65 (0,62) prosenttia vakuutusmaksujen perusteena olevan palkkasumman ja YEL -työtulosumman yhteismäärästä laskettuna. A-osaston hoitokulut olivat 0,22 (0,21) miljoonaa euroa eli 0,20 (0,19) prosenttia vakuutusmaksujen perusteena olevasta palkkasummasta.

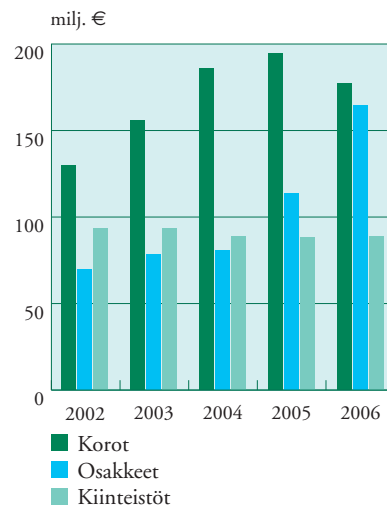
SIOITUSTOIMINTA

Eläkekassan sijoitusten käyvin arvoin laskettu nettotuotto oli A-osastossa 6,6 prosenttia ja B-osastossa 9,2 prosenttia vuonna 2006. Tuotot eivät ole täysin verrannollisia aikaisempien vuosien tuottoihin, sillä viime vuodesta alkaen eläkekassa on alkanut käyttää tarkempaa laskutapaa, jossa likvidien instrumenttien kassavirrat on otettu huomioon päivätasolla. Aikaisemmin on käytetty kuukausitason laskentaa. Nyt tuotot ovat täysin verrattavissa eläkeyhtiöiden ilmoittamiin tuottoihin.

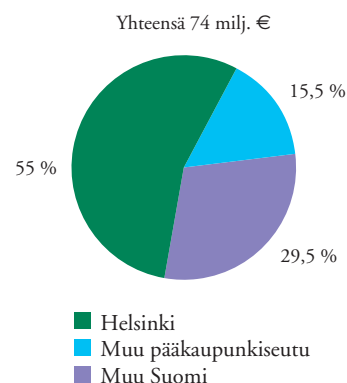
KIINTEISTÖT JA KIINTEISTÖSIOITUKSET

Toimintavuoden aikana jatkettiin vuonna 2005 laaditun kiinteistöstrategian toteuttamista, jonka mukaan kiinteistösijoitusten suhteellinen osuus koko eläkekassan sijoitusomaisuudesta pidetään nykyisellä tasolla, mutta kiinteistösalkun painopistettä siirretään asunnoista toimitiloihin ja muihin suurempiin kokonaisuuksiin. Lisäksi kiinteistösijoituksia suunnataan enenevässä määrin epäsuoriin kiinteistösijoituksiin. Vuoden aikana myytiin useita strategiansäätelykohteita.

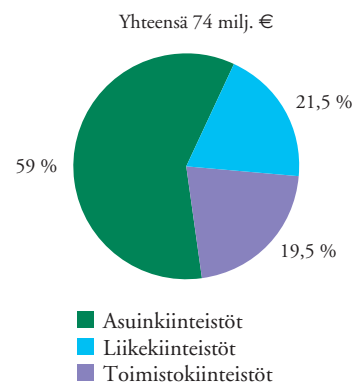
Sijoitukset käyvin arvoin

Kiinteistökanta alueittain 2006

Kiinteistökanta käyttö-tarkoituksittain 2006

Uusia sijoituksia tehtiin 15,5 miljoonalla eurolla asuinkerrostalotontteihin, jotka on vuokrattu niille rakentaville asuntoyhtiöille. Eläkekassa on sijoittajana Suomen ensimmäisessä vuokra-asuntoihin sijoittavassa kiinteistösijoitusyhtiössä, jolle kassa myi 110 huoneistoa käsittävän

asuntoyhtiön. Eläkekassa teki sijoitussitoumuksen myös kahteen kotimaassa toimintansa aloittaneeseen toimisto-, liike- ja logistiikkakiinteistöihin sijoittavaan kiinteistösijoitusyhtiöön. Jo aiemmin eläkekassa oli sijoittajana Baltian maihin ja Puolaan sijoittavassa rahastossa, johon vuoden aikana tehtiin merkittävä lisäsijoitus. Suorien kiinteistösijoituskohteiden hankkiminen on tällä hetkellä vaikeaa suuresta kysynnästä johtuen. Samoista sijoituskohteista kilpailevat pääasiassa erilaiset, jopa ulkomaiset rahastot, jotka voivat hyödyntää velkavipua sijoitustoiminnassaan. Ne ovat eläkesijoittajaa paremmassa asemassa, koska eläkekassa ei voi käyttää rahoituksessa ulkopuolelta otettua lainaa.

Asukkaiden vaihtuvuus vuokra-asunnoissa on pysynyt edelleen korkeana. Vaihtuvuus oli 33 (35) prosenttia ja vuokrausaste sama kuin edellisellä vuonna eli 99,5 prosenttia. Vuokraukseen liittyvät suuren työ määrän ja edullisen markkinatilanteen johdosta eläkekassa myi yhteensä 128 vuokra-asuntoa. Elä-

kekassan toimitilojen vuokrauksen osalta tilanne pysyi koko vuoden hyvänä, vajaa käyttöaste oli alle yhden prosentin.

Kotkan Liikekeskus Pasaati valmistui joulumarkkinoille. Eläkekassa omistaa Pasaatista yhteensä 3.335 neliömetrin tilat, jotka on vuokrattu pääasiassa ruotsa-

laisille tekstiilialan liikkeille. Kiinteistöjen peruskorjaustöiden laajuus pidettiin edellisten vuosien tasolla.

A-osasto

Kiinteistösijoitusten osuus oli vuoden lopussa 14 prosenttia kaikista sijoituksista. Kiinteistöjen tuotto oli 12,9 prosenttia pääasiassa listattuihin kiinteistöyhtiöihin sijoittavien rahastojen hyvän tuoton johdosta. Rahastot tuottivat 38,2 prosenttia. Vuoden lopussa kaikki sijoitukset olivat suorassa omistuksessa olevia kiinteistöjä.

B-osasto

Kiinteistösijoitusten osuus sijoitussalkussa oli vuoden lopussa 21,5 prosenttia, josta kiinteistöihin sijoittavien pääomarahastojen osuus oli kuusi prosenttia. Osaston kiinteistöjen tuotto oli 13,0 prosenttia tuloksellisten myyntien ja listattuihin kiinteistösijoitusyhtiöihin sijoittavista rahastoista saatujen myyntivoittojen johdosta. Epäsuorien kiinteistösijoitusten tuotto oli 20,0 prosenttia.

LAINAT

A-osasto

Osastolla on yksi laina, mikä on kassan omistamalle kiinteistöyhtiölle myönnetty 1,7 miljoonan euron korkotukilaina.

B-osasto

Lainoja oli toimintavuoden päättyessä 10,2 miljoonaa euroa. Lainat yhtä lukuun ottamatta olivat eläkekassan omistamille kiinteistöyhtiöille myönnettyjä korkotukilainoja. Kiinteistöyhtiöille myönnettyjen lainojen osuus on otettu huomioon kiinteistösijoitusten määrässä, joten näiden lainojen osuutta kassan sijoitusomaisuudesta ei ole laskettu erikseen.

KORKOSIJOITUKSET

Lyhyiden korkojen taso nousi EKP:n korotusten tahdissa koko vuoden ajan. Pitkissä koroissa tuottokehitys oli negatiivista vuoden alkupuoliskolla, eli pitkien korkojen taso nousi selvästi. Kesän korkeimmilla tasoilla käytiin jo 4,1 % yläpuolella, mutta syksyn mittaan koroissa oli hieman laskupainetta talousepävarmuuden lisääntymisen kautta. Euroopan korot ovat seurailleet Yhdysvaltoja varsin tiiviisti. Koroissa on hetkittäin hinnoiteltu selviä inflaatiopelkoja, mutta Yhdysvaltojen johdolla inflaatiopelot kaikkosivat korkohinnoittelusta vuoden loppupuoliskolla. Yrityslainojen riskilisät säilyivät hyvin alhaisina ja tuotot varsinkin korkean riskin yrityslainoista muodostuivat hyviksi.

Valtionlainojen tuotot jäivät Euroopassa hieman pakkaselle (-0,3 %) ja hyvän luottoluokituksen omaavien yrityslainojen jonkin verran positiivisiksi (+0,5 %). Korkean riskin yrityslainat tuottivat Euroopassa 8,7 prosenttia. Kehittyvien markkinoiden lainat tuottivat 10 prosenttia.

Korkosijoituksiin on luettu normaalien joukkovelkakirjalainojen lisäksi myös indeksi-obligaatiot, joiden taustalla olevat muuttujat ovat esimerkiksi osakeindeksikoreja, Hedge Fund -rahastojen rahastoja tai raaka-aineindeksejä.

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO KÄYVIN ARVOIN 2006

Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	B-osasto	A-osasto
Lainasaamiset	5,2	-
Joukkovelkakirjalainat ¹⁾	4,2	3,4
<i>*josta korkorahastoja</i>	4,3	2,6
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ¹⁾	3,0	3,9
<i>*josta korkorahastoja</i>	3,1	3,1
Osakkeet ja osuudet	12,7	12,3
Kiinteistösijoitukset ²⁾	13,0	12,9
<i>*josta sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyrityksiä</i>	20,0	38,2
Muut sijoitukset	-	-
Sijoitukset yhteensä	9,3	6,7
Sijoituslajeille kohdistumattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-0,1	-0,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	9,2	6,6

1) Sisältää ko. sijoituksiin tilastoitavien korkorahastojen tuotot

2) Sisältää kiinteistösijoituksiin tilastoitavien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tuotot

A-osasto

Korkosijoitusten osuus oli vuoden lopussa 64,3 prosenttia. Joukkovelkakirjasijoitukset tuottivat 3,4 prosenttia ja rahamarkkinasijoitukset 3,9 prosenttia. Rahamarkkinasijoitusten osuus oli noin 19, valtionlainojen noin 17, yrityslainojen noin 15 ja kehittyvien markkinoiden lainojen 2,5 prosenttia koko sijoitusomaisuudesta. Indeksilainojen ja kapitalisaatio-opimusten osuus oli noin 11 prosenttia.

B-osasto

Korkosijoitusten osuus sijoituksista oli vuoden lopussa 39,1 prosenttia. Joukkovelkakirjasijoitukset tuottivat 4,2 prosenttia ja rahamarkkinasijoitukset 3,0 prosenttia. Rahamarkkinasijoitusten osuus oli noin 11, valtionlainojen noin 9, yrityslainojen 10, kehittyvien markkinoiden lainojen 2 ja indeksilainojen 7 prosenttia koko sijoitusomaisuudesta.

OSAKESIJOITUKSET

Osakemarkkinoiden tuotto muodostui hyväksi erityisesti loppuvuoden vahvan kehityksen johdosta. Suomen laaja indeksi nousi 30 prosenttia. Euroopan laaja osakeindeksi nousi 25 ja Yhdysvaltain 3,6

SIJOITUSTOIMINNAN TUOTTOPROSENTIT 2002–2006

	2006	2005	2004	2003	2002
A-osasto	6,6	7,2	6,2	7,3	-0,3
B-osasto	9,2	9,9	6,7	8,0	-2,9

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO- ERITTELY JA TULOS (1 000 €)

B-osasto	2006	2005
Suorat nettotuotot	8 531,9	10 593,1
Lainasaamiset	1,3	1,3
Joukkovelkakirjalainat	2 040,0	2964,3
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	193,2	1190,6
Osakkeet ja osuudet	2 121,6	1565,5
Kiinteistösijoitukset	4 497,4	5616,3
Muut sijoitukset	-	-
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-321,6	-744,8
Arvonmuutokset kirjanpidossa¹⁾	17 646,9	14 754,7
Osakkeet ja osuudet	7 070,2	14 195,7
Joukkovelkakirjalainat	3 577,0	552,7
Kiinteistösijoitukset	6 999,7	6,2
Muut sijoitukset	-	-
Sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa	26 178,9	25 347,8
Arvostuserojen muutos²⁾	5 386,4	8 709,9
Osakkeet ja osuudet	8 212,7	8 236,2
Joukkovelkakirjalainat	-974,9	2 142,8
Kiinteistösijoitukset	-1 851,4	-1 646,3
Muut sijoitukset	-	-22,8
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	31 565,3	34 057,7
Muut korko erät³⁾	5,1	6,9
Vastuuvelan tuottovaatimus	-16 333,7	-12 648,2
Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos	9 850,3	12 706,5
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	15 236,7	21 416,4

1) Myyntivoitot ja tappiot sekä muut kirjanpidon arvonmuutokset

2) Taseen ulkopuoliset arvonmuutokset

3) Sisältää sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin

prosenttia euroissa laskettuna. Japanin markkinat laskivat euromääräisesti vajaat viisi prosenttia. Kehittyvien markkinoiden keskimääräinen tuotto oli yli 18 prosenttia, mutta alueiden väliset erot säilyivät suurina.

Osakemarkkinoiden hyvää kehitystä voi selittää ennen kaikkea vahvalla tuloskehityksellä, mitä positiivinen talousympäristö on tukenut. Arvostustasot eivät ole juurikaan muuttuneet, kun kurssikehitys on pitkälti noudatellut tuloskehitystä. Osakemarkkinoiden volatilitteetilla mitattu riskitaso säilyi pääosin alhaisena lukuun ottamatta kevään lopulla tapahtunutta nopeaa riskitason kasvua.

A-osasto

Eläkekassalla ei ole sijoituksia suoraan listattuihin yhtiöihin, vaan sijoitustoiminta tapahtuu rahastojen kautta. Listattuihin osakkeisiin sijoittavien rahastojen osuus A-osaston sijoitussalkusta oli vuoden lopussa noin 16,5 prosenttia. Osakesijoitukset jakautuivat melko tasan Suomen, Euroopan, Yhdysvaltojen, Japanin ja kehittyvien markkinoiden kesken. Osakesijoitusten tuotto oli 15,4 prosenttia. Kassa onnistui osakesijoituksissa kaikilla muilla markkinoilla paitsi Japanissa, joka laski merkittävästi keskimääräistä tuottoa. Edellä olevassa nettotuottotaulukossa osakesijoitusten tuotossa ovat mukana myös Hedge-rahastojen tuotot.

B-osasto

Listattuihin osakkeisiin sijoittavien rahastojen osuus sijoitussalkussa oli vuoden lopussa noin 29 prosenttia. Suomen, Euroopan ja Japanin osuus tästä oli jokaisen noin 20 ja kehittyvien markkinoiden noin 25 prosenttia. Yhdysvaltojen osuus oli kuusi ja maailmanlaajuisten 10 prosenttia. Osakesijoitukset tuottivat 14,4 prosenttia, ainoa heikko lenkki sijoituksista oli Japani. Edellä olevassa nettotuottotaulukossa osakesijoitusten tuotossa ovat mukana myös Hedge-rahastojen ja pääomasijoitusten tuotot.

TOIMINTAPÄÄOMA JA SEN RAJAT PROSENTTEINA VAKAVARAISSUUSRAJOJEN LASKENNASSA KÄYTETYSTÄ VASTUUVELASTA

	%	%
	2006	2005
Vakavaraisuusraja	12,5	10,6
Tavoitevyöhykkeen alaraja	25,0	21,3
Tavoitevyöhykkeen yläraja	50,0	42,6
Toimintapääoma	33,9	31,2
– taseeseen sisältyvä toimintapääoma	18,5	16,6
– arvostuserot ja muut taseen ulkopuoliset erät	15,4	14,6

VAIHTOEHTOISET SIOJITUKSET

Eläkekassan vaihtoehtoiisiin sijoituksiin luetaan instrumentit, joiden riski ja korrelatio eroavat merkittävästi korko- ja osakesijoituksista. Tavallisimmin näitä instrumentteja ovat erilaiset absoluuttisen tuoton rahastot ja pääomasijoitukset.

A-osasto

A-osastossa Hedge-rahastojen osuus koko sijoitussalkusta oli vuoden lopussa 5 prosenttia ja tuotto 8,9 prosenttia.

B-osasto

B-osastossa vaihtoehtoisten sijoitusten osuus oli vuoden lopussa 10 prosenttia. Hedge-rahastojen osuus sijoitussalkusta oli 6 ja pääomasijoitusten 4 prosenttia. Hedge-rahastot tuottivat 5,1 ja pääomarahastot 15,3 prosenttia.

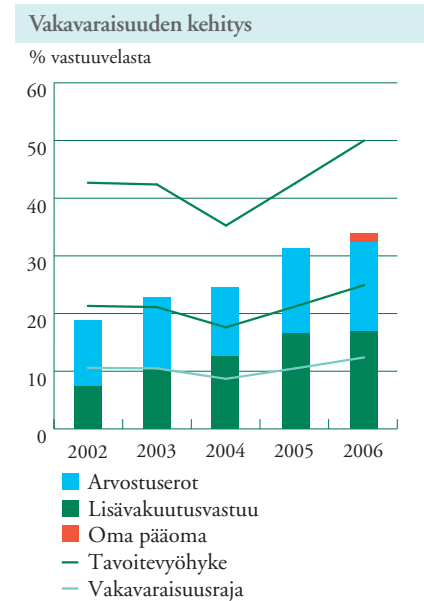
YLIJÄÄMÄN KÄYTTÖ JA OMA PÄÄOMA

Eläkekassan tulos näyttää ensimmäisen kerran ylijäämää. Ylijäämän näyttö on mahdollista, mikäli siihen ei päädytä perimällä ylisuuria kannatusmaksuja. Eläkekassalla olevat kertyneet yhtiöveron hyvitykset kattavat tilikauden ylijäämästä aiheutuvat verot.

Hallitus ehdottaa kassankokoukselle, että tilikauden ylijäämästä 4.100.000 eurosta siirretään vakuutuskassalain 75 §:n mukaisesti vararahastoon 820.000 euroa ja loput 3.280.000 euroa jätetään yli- ja alijäämätillille.

VAKAVARAISSUUS

Toimintavuoden ylijäämä 4,1 miljoonaa euroa ehdotetaan siirrettäväksi omiin pääomiin. Tämä erä luetaan myös toimintapääomaan. Arvostuserot luetaan myös toimintapääomaan ja niiden lisäys oli 5,4 miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan tuloksesta siirrettiin lisävakuutusvastuuseen 4,8 (12,1) miljoonaa euroa. Vakavaraisuustilanne parani siten selvästi. Vuoden lopussa vakavaraisuus oli 2,7 kertaa vakavaraisuusrajan edellyttämä määrä. Vakavaraisuusasema suhteessa vakavaraisuuslaskennassa käytettyyn vastuuvélkaan oli 33,9 (31,2) prosenttia.

TULOSLASKELMA

(1 000 €)	Yhteensä	Yhteensä	B-osasto	B-osasto	A-osasto	A-osasto
	1.1.-31.12.2006	1.1.-31.12.2005	1.1.-31.12.2006	1.1.-31.12.2005	1.1.-31.12.2006	1.1.-31.12.2005
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA						
Vakuutusmaksutulo						
Lakisääteisten eläkkeiden kannatusmaksut	45 530	45 066	45 530	45 066		
Muiden eläkkeiden kannatusmaksut	782	1 127			782	1 127
Muiden eläkkeiden jäsenmaksut	1 820	1 863			1 820	1 863
Muiden eläkkeiden kannatus- ja jäsenmaksut	2 602	2 990			2 602	2 990
Vakuutusmaksutulo yhteensä	48 132	48 056	45 530	45 066	2 602	2 990
Sijoitustoiminnan tuotot	38 089	33 164	33 711	29 974	4 378	3 190
Sijoitusten arvonorotus		1 753		1 753		
Korvauskulut						
Lakisääteisten eläkkeiden maksetut korvaukset	-41 101	-39 942	-41 101	-39 942		
Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutos	-10 290	-7 702	-10 290	-7 702		
Muiden eläkkeiden maksetut korvaukset	-876	-829			-876	-829
Muiden eläkkeiden korvausvastuun muutos	-396	-212			-396	-212
Korvauskulut yhteensä	-52 663	-48 685	-51 391	-47 644	-1 272	-1 041
Vakuutusmaksuvastuun muutos						
Lakisääteiset eläkkeet	-14 705	-21 233	-14 705	-21 233		
Muut eläkkeet	-4 806	-4 494			-4 806	-4 494
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä	-19 511	-25 727	-14 705	-21 233	-4 806	-4 494
Lakisääteiset maksut	-124	-204	-124	-204		
Hoitokulut	-1 609	-1 548	-1 390	-1 335	-219	-213
Sijoitustoiminnan kulut	-8 209	-6 804	-7 527	-6 373	-683	-431
Vakuutustekninen tulos	4 104	5	4 104	4		
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA						
Ylijäämä (alijäämä) varsinaisesta toiminnasta	4 104	5	4 104	4		
Tuloverot						
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-4	-5	-4	-4		
	-4	-5	-4	-4		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 100	0	4 100	0	0	0

(1 000 €)	Yhteensä 31.12.2006	Yhteensä 31.12.2005	B-osasto 31.12.2006	B-osasto 31.12.2005	A-osasto 31.12.2006	A-osasto 31.12.2005
VASTAAVAA						
Aineettomat hyödykkeet						
Sijoitukset						
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	55 605	50 931	50 199	46 207	5 406	4 723
Lainasaamiset omilta kiinteistöyrityksiltä	11 930	13 006	10 218	11 294	1 712	1 712
Kiinteistösijoitukset yhteensä	67 535	63 937	60 417	57 501	7 119	6 436
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	260 202	229 519	225 835	200 339	34 366	29 180
Rahoitusmarkkinavälineet	47 689	58 547	35 953	43 205	11 736	15 342
Muut lainasaamiset	22	25	22	25		
Talletukset	8 763	3 384	6 984	2 680	1 779	704
Muut sijoitukset yhteensä	316 675	291 475	268 794	246 249	47 881	45 226
Sijoitukset yhteensä	384 210	355 412	329 211	303 750	55 000	51 662
Saamiset						
Muut saamiset	292	235	284	229	8	6
Muu omaisuus						
Aineelliset hyödykkeet						
Koneet ja kalusto	93	90	93	90		
Rahat ja pankkisaamiset	18	19	18	18		1
Muu omaisuus	496	3 247	444	3 221	52	26
Muu omaisuus yhteensä	607	3 355	555	3 328	52	27
Siirtosaamiset	14 785	4 855	12 182	4 614	2 603	260
VASTAAVAA YHTEENSÄ	399 894	363 857	342 233	311 923	57 662	51 954

(1 000 €)	Yhteensä 31.12.2006	Yhteensä 31.12.2005	B-osasto 31.12.2006	B-osasto 31.12.2005	A-osasto 31.12.2006	A-osasto 31.12.2005
VASTATTAVAA						
Oma pääoma						
Vararahasto	3	3	3	3		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 100		4 100			
Oma pääoma yhteensä	4 103	3	4 103	3		
Vakuutustekninen vastuuelka						
Lakisääteiset eläkkeet						
Vakuutusmaksuvastuu	174 357	164 453	174 357	164 453		
Korvausvastuu	112 809	102 519	112 809	102 519		
Lisävakuutusvastuu	47 793	42 992	47 793	42 992		
Lakisääteisten eläkkeiden vastuuelka yhteensä	334 959	309 965	334 959	309 965		
Muut eläkkeet						
Vakuutusmaksuvastuu	41 320	37 897			41 320	37 897
Korvausvastuu	8 712	8 316			8 712	8 316
Indeksikorotusvastuu	6 312	4 929			6 312	4 929
Vakuutustekninen vastuuelka yhteensä	391 303	361 107	334 959	309 965	56 344	51 142
Velat						
Muut velat	1 293	1 154	1 229	1 126	64	28
Siirtovelat	3 195	1 594	1 941	829	1 254	785
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	399 894	363 857	342 233	311 923	57 662	51 954

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

(1 000 €)	Yhteensä	Yhteensä	B-osasto	B-osasto	A-osasto	A-osasto
	1.1.-31.12.2006	1.1.-31.12.2005	1.1.-31.12.2006	1.1.-31.12.2005	1.1.-31.12.2006	1.1.-31.12.2005
Lakisääteisten eläkkeiden vakuutusmaksutulo						
TEL:n mukainen						
Työntekijän osuus	8 020	8 229	8 020	8 229		
Työnantajan osuus	27 683	27 069	27 683	27 069		
TEL:n mukainen yhteensä	35 704	35 297	35 704	35 297		
YEL:n mukainen	9 827	9 769	9 827	9 769		
Yhteensä	45 530	45 066	45 530	45 066		
Vakuutusmaksuvastuun muutos						
Lakisääteiset eläkkeet						
TEL	14 705	21 233	14 705	21 233		
YEL						
Yhteensä	14 705	21 233	14 705	21 233		
Korvauskulut						
Lakisääteiset eläkkeet						
Maksetut eläkkeet						
TEL	36 278	34 350	36 278	34 350		
YEL	10 628	10 385	10 628	10 385		
Maksetut eläkkeet yhteensä	46 907	44 735	46 907	44 735		
Vastuunjakokorvaukset						
TEL	-6 750	-5 516	-6 750	-5 516		
YEL	1 202	959	1 202	959		
Vastuunjakokorvaukset yhteensä	-5 547	-4 558	-5 547	-4 558		
Osuus työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta	-1 241	-1 208	-1 241	-1 208		
YEL:n valtion osuus	863	866	863	866		
Euroopan Yhteisön eläkkeiden siirtomäärien korot						
Muut korvaukset	120	107	120	107		
	-258	-235	-258	-235		
Lakisääteiset eläkkeet yhteensä	41 101	39 942	41 101	39 942		
Muut eläkkeet						
Maksetut eläkkeet	816	792			816	792
Muut korvaukset	60	37			60	37
Muut eläkkeet yhteensä	876	829			876	829
Yhteensä	41 977	40 771	41 101	39 942	876	829

(1 000 €)	Yhteensä	Yhteensä	B-osasto	B-osasto	A-osasto	A-osasto
	1.1.-31.12.2006	1.1.-31.12.2005	1.1.-31.12.2006	1.1.-31.12.2005	1.1.-31.12.2006	1.1.-31.12.2005
Lakisääteiset maksut						
Osuus Eläketurvakeskuksen (ETK) kustannuksista	232	205	232	205		
Osuus ETK luottovakuutustoiminnan kuluista/palautuksesta	-24	-1	-24	-1		
Osuus Eläke-Kansan konkurssiyhteisvastuun kuluista	-84		-84			
Yhteensä	124	204	124	204		
Hoitokulut						
Palkat ja palkkiot						
Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	38	42	33	36	5	6
Muut palkat	431	408	370	351	60	57
Yhteensä	469	450	403	387	66	63
Eläkekulut	130	134	112	115	18	19
Muut henkilösivukulut	22	20	19	17	3	3
ATK-palvelut	650	553	559	475	91	77
Muut hoitokulut	338	391	296	340	42	51
Yhteensä	1 609	1 548	1 390	1 335	219	213

ARVOSTUSPERIAATTEET

Kiinteistösijoitukset on kirjattu hankintahintaan tai sitä alempaan käypään arvoon tai kaupan esisopimuksessa sovitun kauppahintaan. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot on määriteltävä kohteittain vakuutusvalvontaviraston edellyttämällä tavalla perustuen kassan omien asiantuntijoiden sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden lausuntoihin. Kiinteistösijoitusten käypä arvo arvioidaan vuosittain. Tilivuonna 2006 kahden kiinteistön arvoa korotettiin.

Osakkeet ja osuudet on kirjattu taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Osakkeista ja osuuksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset on

palautettu tulosvaikutteisesti hankintamenoön käyvän arvon nousua vastaavalla osalla, kuitenkin niin, ettei alkuperäinen hankintahinta ole ylittynyt. Noteerattujen arvopapereiden käypinä arvoina on käytetty tilinpäätöspäivän viimeistä saatavilla olevaa ostokursia. Sijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona on käytetty viimeisintä saatavissa ollutta hallinnointiyhtiön laskemaa rahasto-osuuden arvoa tai sen puuttuessa hankintamenoa. Muiden osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona on käytetty hankintahintaa tai todennäköistä käypää arvoa. Sijoitusarvopapereiden myyntivoittojen ja -tappioiden laskennassa on käytetty keskihintamenetelmää.

Rahoitusmarkkinavälineet on kirjattu taseeseen hankintamenoa, jota on oi-

kaistu hankintameno ja nimellisarvon erotuksen jaksotuksella. Jaksotus on kirjattu korkotuottojen vähennykseksi tai lisäykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuajana. Hankintamenoon kirjattu jaksotusten määrä on ilmoitettu taseen liitetiedoissa. Korkotason vaihtelusta johtuvia arvonmuutoksia ei ole kirjattu.

Vakuutusmaksusaamiset, lainasaamiset, muut saamiset ja talletukset on arvostettu nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 21. maaliskuuta 2007

Marcus Olli
Hallituksen puheenjohtaja

Katja Tanskanen

Anja Järvinen

Leena Tervonen

Sirkka Weckström

Leena Junttila

Kari Joutsa
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Toimintakertomus ja tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Tarkastuksesta olemme antaneet tänään kertomuksen.

Helsingissä 4. huhtikuuta 2007

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Juha Tuomala
KHT

Juha Väisänen
KHT

APTEEKKIEN ELÄKEKASSAN KASSANKOKOUKSELLE

Olemme tarkastaneet Apteekkien Eläkekassan kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2006. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, joka sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja hallinnosta. Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistä on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät tilinpäätös ja toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja

toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutuslainsäätöjen säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös ja toimintakertomus antavat kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot eläkekassan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys ylijäämän käsittelystä on vakuutuslainsäätöjen mukainen.

Helsingissä 4. huhtikuuta 2007

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Juha Tuomala
KHT

Juha Väisänen
KHT

Arvostusero on omaisuuden käyvän arvon ja kirjanpitoarvon välinen ero.

Indeksikorotusvastuuta voidaan käyttää eläkkeiden tuleviin indeksikorotuksiin sekä sellaisen tappion peittämiseen, joka on syntynyt vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta.

Kokonaishoitokulut sisältävät tuloslaskelmalla olevat hoitokulut ja sijoitustoiminnan hoitokulut.

Korvausvastuu on jo sattuneista eläketapauksista tulevaisuudessa maksettavaksi tulevien menojen tilinpäätökseen kirjattu arvio.

Liikevaihto on vakuutusmaksutulo lisätynä sijoitustoiminnan nettotuotolla ja muilla tuotoilla.

Lisävakuutusvastuu on toimintapääomaan luettava vastuuvelan osa, jolla taositetaan sijoitusten arvojen vaihtelujen vaikutuksia.

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin saadaan, kun sijoitustoiminnan nettotuotoista ja arvostuserojen muutoksesta vähennetään vastuuvelan tuottovaatimus.

Tasointuvastuu on vakuutusliikkeen tuloksista kerätty puskuri, jolla varaudutaan niihin vuosiin, joihin sattuu keskimääräistä enemmän eläketapahtumia.

Toimintapääoma koostuu omasta pääomasta, arvostuseroista ja lisävakuutusvastuusta. Toimintapääomalla tasataan sijoitustoiminnan riskejä.

Toimintapääoman tavoitevyöhykkeen alaraja on vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä ja yläraja nelinkertainen määrä. Toimintapääoma pyritään pitämään vakavaraisuusrajan ja tavoitevyöhykkeen ylärajan välissä.

Vakavaraisuusraja on sijoitusjakauman ja vastuuvelan määrän perusteella laskettu suure, jota suurempia heilahteluja ei sijoitusten arvoissa pitäisi voida yhden vuoden jaksolla sattua.

Vakuutusmaksuvastuu on tulevaisuudessa odotettavissa olevista eläketapauksista aiheutuvien menojen laskennallinen pääoma-arvo vähennettynä odotettavissa olevien tulojen pääoma-arvolla.

Vakuutustekninen vastuovelka jakautuu vakuutusmaksuvastuuseen ja korvausvastuuseen.

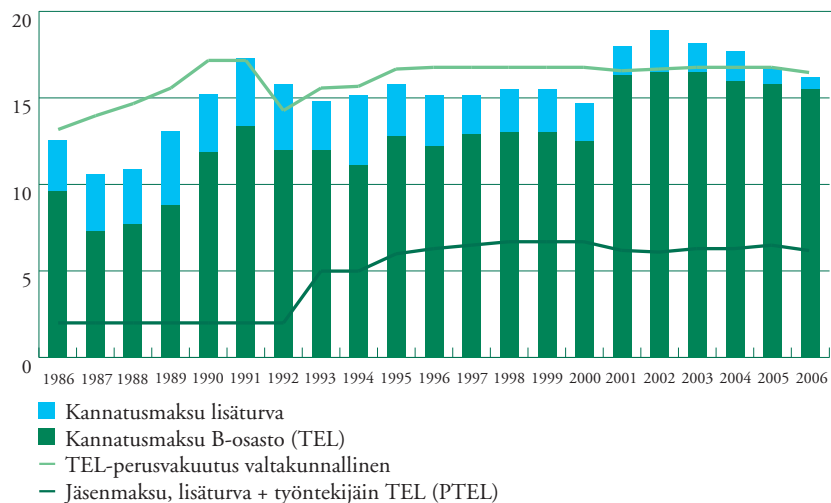
Vastuunjakokorvaukset määrittelevät eläkekassan osuuden yhteisesti kustannettavista eläkkeistä.

Vastuuvelan tuottovaatimus on taseen vastattavissa olevalle vastuuvelalle asetettu tuottovaatimus, joka määräytyy niin sanotun laskuperustekoron mukaan.

TUOTOT, MAKSETUT ELÄKKEET JA TASE (1 000 €)

Vuosi	Vakuutusmaksu- tulo	Sijoitustoiminnan nettotuotto	Tuotot yhteensä	Maksetut eläkkeet	Taseen loppusumma
1986	9 126,2	8 433,6	17 559,8	8 564,6	66 658,9
1987	8 466,7	12 629,6	21 096,3	10 155,9	79 629,6
1988	9 823,2	13 770,2	23 593,4	11 625,7	92 655,6
1989	12 295,9	12 985,1	25 281,0	13 516,8	99 407,6
1990	15 882,0	9 595,5	25 477,4	15 807,5	108 570,9
1991	19 321,6	11 461,0	30 782,6	18 628,0	120 889,6
1992	18 834,2	11 214,8	30 049,0	20 841,7	131 528,2
1993	21 304,7	12 999,7	34 304,5	22 011,4	143 759,6
1994	21 750,2	3 619,9	25 370,1	23 408,1	148 147,7
1995	25 162,1	10 851,3	36 013,4	25 062,9	161 656,5
1996	26 622,1	12 467,1	39 089,2	26 707,9	177 415,4
1997	28 418,9	17 417,5	45 836,4	27 835,9	197 231,5
1998	30 201,5	15 376,2	45 577,8	29 372,8	215 543,3
1999	31 269,8	23 600,1	54 870,0	31 204,4	242 559,3
2000	32 327,1	18 602,6	50 929,7	33 249,4	261 284,1
2001	38 429,3	1 470,7	39 900,0	35 993,9	269 307,5
2002	41 473,6	1 840,7	43 314,3	38 366,0	277 752,0
2003	43 668,9	18 628,7	62 297,6	40 622,3	303 871,4
2004	45 139,5	20 774,2	65 913,7	43 049,9	329 820,1
2005	48 056,1	26 360,3	74 416,4	45 670,8	363 856,9
2006	48 131,9	29 879,7	78 011,6	47 902,8	399 894,2

Vakuutusmaksuprosentteja

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

Kalevankatu 13

00100 HELSINKI

Puhelin (09) 6126 270

Faksi (09) 6126 2710

www.aekassa.fi